

Information om Aktieoptioner

Her kan du læse om aktieoptioner, der kan handles i Danske Bank. Aktieoptioner kan handles på et reguleret marked eller OTC med Danske Bank som modpart.

HVAD ER AKTIEOPTION?

En option giver ejeren ret, men ikke pligt til at købe (call) eller sælge (put) et underliggende aktiv til en modpart (optionssælgeren) til en fast kurs (aftalekursen) på et fremtidigt tidspunkt (udløb).

Køberen af optionen betaler en præmie til sælgeren ved kontraktens indgåelse som modydelse for den forpligtelse, sælger påtager sig.

OPTIONSTYPER

Når du køber en aktieoption, får du ret, men ikke pligt til at købe (call-option) eller sælge (put-option) det underliggende aktiv til aftalekursen på et fastsat fremtidigt tidspunkt.

Sælger man en aktieoption, er man forpligtet til at købe (put-option) eller sælge (call-option) det underliggende aktiv til aftalekursen på et fastsat fremtidigt tidspunkt, hvis optionskøberen udnytter sin ret til at købe eller sælge det underliggende aktiv.

- Hvis aktieoptionen er 'europæisk', kan køberen kun udnytte sin købs- eller salgsret ved udløb.
- Er der tale om en 'amerikansk' aktieoption, kan køberen udnytte sin købs- eller salgsret i hele optionens løbetid.

Det er også vigtigt at skelne mellem aktieoptioner, der afregnes kontant, og aktieoptioner, der afvikles ved levering.

En option, der afvikles ved levering, er en aftale, hvor køber - ved udnyttelse af optionen og mod betaling af en præmie - har ret til at købe (call-option) eller sælge (put-option) det underliggende aktiv mod levering på afviklingstidspunktet (normalt udnyttelsestidspunktet + 2 dage). Levering finder sted til den aftalekurs, der er fastsat i optionskontrakten.

En option, der afregnes kontant, er en aftale, hvor køber - ved udnyttelse af optionen og mod betaling af en præmie - har ret til på afviklingstidspunktet at modtage et beløb til afregning, som sælgeren er forpligtet til at betale.

Afregningsbeløbet svarer til forskellen mellem

- markedskursen og aftalekursen ved udløb, hvis markedskursen er højere end aftalekursen (call-option)
- aftalekursen og markedskursen ved udløb, hvis aftalekursen er højere end markedskursen (put-option).

Optioner på et aktieindeks er typisk 'europæiske' og afvikles kontant, mens optioner på enkeltaktier er 'amerikanske' og afvikles ved levering.

INDRE VÆRDI OG DELTA

Der er tre vigtige begreber, man skal gøre sig klart, når man skal forstå den indre værdi af en option:

'Out-of-the-money' betyder, at en call-options aftalekurs er højere end den aktuelle markedskurs på det underliggende aktiv, mens det modsatte gælder for en put-option.

'At-the-money' betyder for både call- og put-optioner, at optionens aftalekurs svarer til den aktuelle kurs på det underliggende aktiv.

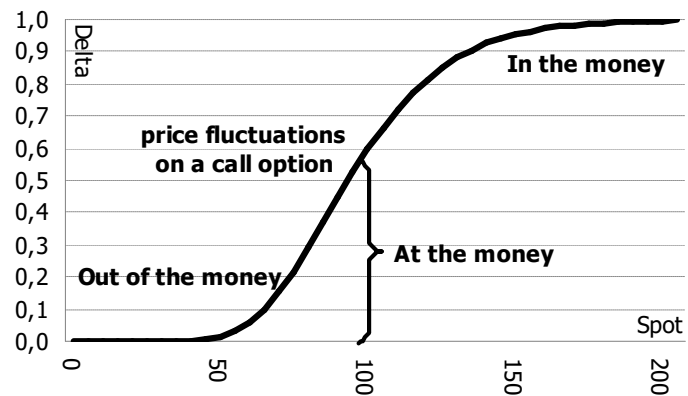
'In-the-money' betyder, at call-optionens aftalekurs er lavere end den aktuelle kurs på det underliggende aktiv, mens det modsatte gælder for put-optionen.

Optioner, der er in-the-money ved udløb, udnyttes normalt, mens optioner, der er at- eller out-of-the-money, normalt ikke udnyttes.

Delta er et udtryk for, hvor meget prisen på optionen ændrer sig ved en ændring i kursen på det underliggende aktiv. Delta afhænger i høj grad af forskellen mellem optionens aftalekurs og den aktuelle kurs på det underliggende aktiv.

Ejer man eksempelvis en call-option med en aftalekurs på 100, og er kursen på det underliggende aktiv 60, er optionen out-of-the-money og har en lav delta-værdi, jf. figuren.

Hvis kursen på det underliggende aktiv er 10 og så stiger til 20, vil prisen på optionen stort set ikke ændre sig, da sandsynligheden for, at optionen når op på - eller over - aftalekursen på 100, fortsat er meget lav

Til sammenligning vil en stigning i kursen på det underliggende aktiv fra 190 til 200 udløse en stigning i optionens værdi i samme størrelsesorden, da optionen har delta på eller lige ved 1. Dermed er det næsten givet, at optionen før eller senere vil være in-the-money.

SÅDAN BRUGES AKTIEOPTIONER

Aktieoptioner kan bruges til at afdække kursrisici på en enkelt aktie eller en værdipapirportefølje i perioder præget af usikkerhed.

Man kan også investere i aktieoptioner med det formål at tjene på den forventede fremtidige kursudvikling.

LØBETID

Løbetiden på en aktieoption kan variere fra en dag til flere år.

PRISFASTSÆTTELSE

Prisfastsættelsen på aktieoptioner påvirkes af følgende faktorer:

- Optionens aftalekurs
- Kursen på det underliggende aktiv
- Volatilitet (forventede kursudsving på det underliggende aktiv)
- Løbetid
- Pengemarkedsrenten
- Udbyttebetalinger

- Optionens aftalekurs

Jo lavere aftalekursen er i forhold til markedskursen på det underliggende aktiv, jo højere er call-optionens værdi. Omvendt gælder, at jo højere aftalekursen er i forhold til markedskursen på det underliggende aktiv, jo højere er put-optionens værdi.

- Kursen på det underliggende aktiv

Jo højere markedskursen er på det underliggende aktiv i forhold til aftalekursen, jo højere er værdien af call-optionen. Jo lavere markedskursen er på det underliggende aktiv i forhold til aftalekursen, jo højere er værdien af put-optionen.

- Volatilitet

Volatiliteten er et udtryk for de forventede kursudsving på det underliggende aktiv. Høj volatilitet giver en højere optionspræmie, da sandsynligheden for, at optionen ender in-the-money, er større i perioder med store kursudsving.

- Løbetid

Jo længere løbetiden er, jo større er sandsynligheden for, at optionen vil stige i værdi før udløb.

- Pengemarkedsrenten

Køb af en call-option er et alternativ til at købe det underliggende aktiv, idet investeringsmidlerne så kan placeres i pengemarkedet i stedet. Dette prises ind i call-optionen, så en høj pengemarkedsrente giver en højere pris på optionen. Omvendt vil en høj pengemarkedsrente give en lavere pris på en put-option.

- Udbyttebetalinger

Hvis der udbetales udbytte på det underliggende aktiv til aktionærerne, kan markedskursen på det underliggende aktiv falde. Højere udbyttebetalinger medfører derfor lavere præmie på call-optioner og højere præmie på put-optioner.

EKSEMPLER PÅ AFKAST

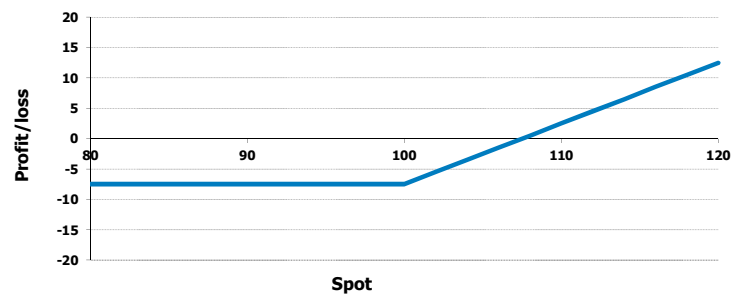
Nedenfor gennemgår vi eksempler på afkastprofiler for købte og solgte optioner.

Køb af aktieoption (call)

Køberen af en call-option har ret til, men er ikke forpligtet til at købe det underliggende aktiv til en aftalt kurs.

Hvis markedskursen er højere end aftalekursen på udløbstidspunktet, kan optionen udnyttes med fortjeneste.

Payoff Diagram, purchased call option

Er markedskursen lavere end aftalekursen på udløbstidspunktet, udnyttes optionen ikke, da det underliggende aktiv kan købes på markedet til en bedre kurs.

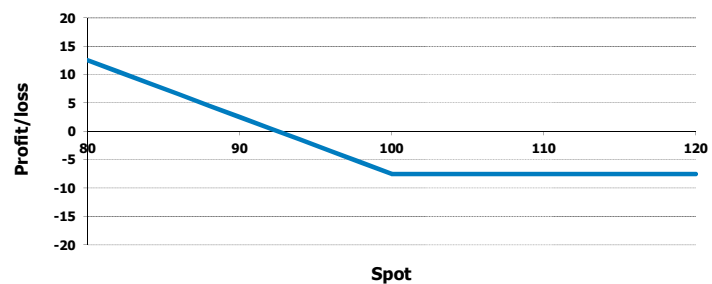
Køb af aktieoption (put)

Køberen af en put-option har ret til, men er ikke forpligtet til at sælge det underliggende aktiv til en aftalt kurs.

Hvis markedskursen er lavere end aftalekursen på udløbstidspunktet, kan optionen udnyttes med fortjeneste.

Er markedskursen højere end aftalekursen på udløbstidspunktet, udnyttes optionen ikke, da det underliggende aktiv kan sælges på markedet til en bedre kurs.

Payoff Diagram, purchased put option

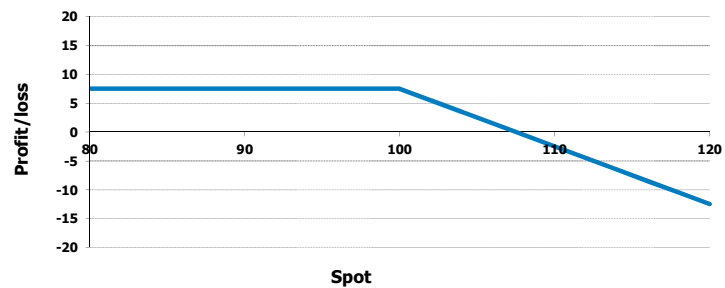

Salg af aktieoption (call)

Sælgeren af en call-option er forpligtet til at sælge det underliggende aktiv til en aftalt kurs, hvis kursen er højere end aftalekursen på udløbstidspunktet, og køberen udnytter optionen.

Er kursen lavere end aftalekursen på udløbstidspunktet, udnyttes optionen ikke, da det underliggende aktiv kan købes på markedet til en bedre kurs.

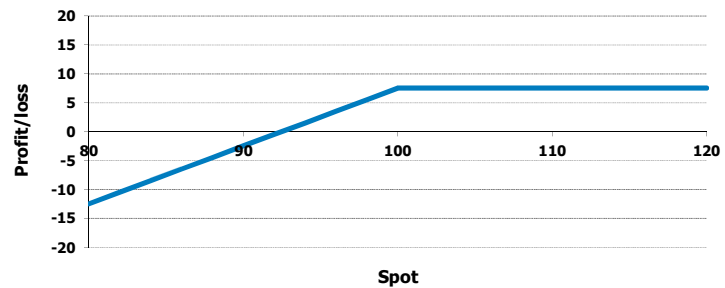
Payoff Diagram, sold call option

Salg af aktieoption (put)

Sælgeren af en put-option er forpligtet til at købe det underliggende aktiv til en aftalt kurs, hvis markedskursen er lavere end aftalekursen på udløbstidspunktet, og køberen udnytter optionen.

Payoff Diagram, sold put option

Hvis markedskursen er højere end aftalekursen på udløbstidspunktet, udnyttes optionen ikke, idet det underliggende aktiv kan sælges på markedet til en bedre kurs.

INVESTERINGSSTRATEGIER MED OPTIONER

Optioner kan handles som kombinationer af flere optioner og/eller andre derivater og/eller sammen med det underliggende aktiv for at øge porteføljeafkastet, sikre mod tab eller tage positioner med udgangspunkt i en vurdering af markedet.

Afkastet på kombinationerne kan adskille sig betydeligt fra afkastet på en position i en enkelt option. Antallet af mulige kombinationer er i princippet ubegrænset, og derfor kan risiciene i forbindelse med de enkelte kombinationer ikke beskrives i detaljer her.

Vi gør dog opmærksom på, at uanset hvilken kombination, der er tale om, vil det kunne medføre betydelige ændringer i investors risikoeksponering, hvis en eller flere optionspositioner lukkes.

RISIKOFAKTORER

Du skal være opmærksom på, at handel med aktieoptioner kan indebære en betydelig risiko.

Salg af aktieoptioner

Hvis man sælger en option, der afvikles ved levering, er der risiko for, at kursen, som de underliggende aktier kan købes (call-option) eller sælges (put-option) til på markedet, udvikler sig ufordelagtigt i forhold til aftalekursen.

Sælger man en option med kontant afregning, er der risiko for, at optionen skal afvikles til en ugunstig aftalekurs i forhold til den kurs, det underliggende aktiv handles til, på udløbstidspunktet.

I begge tilfælde kan tabet overstige den præmie, kunden modtager.

Sælger man en call-option, er det potentielle tab ubegrænset, hvis sælger ikke ligger inde med det underliggende aktiv.

Sælger man en put-option, svarer sælgers risiko til forskellen mellem aftalekursen minus den modtagne præmie og nul.

Optionens markedsværdi vil i kontraktens løbetid blive påvirket af kursen på det underliggende aktiv, den forventede volatilitet i det underliggende aktiv, udbyttebetalinger og pengemarkedsrenten. Påvirkningen kan afhænge af, hvilken optionstype, der er tale om.

Hvis kontrakten afvikles inden det planlagte udløbstidspunkt, kan sælger lide et tab svarende til den absolutte værdi af optionens negative markedsværdi.

Køb af aktieoptioner

Ved køb af aktieoptioner er risikoen begrænset til den betalte præmie.

SIKKERHEDSSTILLELSE

Når du indgår forretninger med Danske Bank som modpart, kan vi kræve, at du stiller sikkerhed. Indgår du kontrakter med et reguleret marked som modpart, skal der stilles margin i henhold til de gældende vilkår og betingelser for det pågældende marked. Margin kan stilles gennem Danske Bank.

**SÆRLIGE
MARKEDSFORHOLD**

Under særlige markedsforhold kan det være svært eller ligefrem umuligt at lukke en position. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis kursudviklingen går hurtigt, og kurserne stiger eller falder i en sådan grad, at vi ikke kan stille en pris, eller hvis et givet reguleret marked suspenderer eller begrænser handlen med finansielle instrumenter.

SKAT

Beskatningen af gevinst og tab på aktieoptioner afhænger af

- om du handler som privat person eller på vegne af en virksomhed, og
- om kontrakten afvikles ved levering af de underliggende aktiver eller kontant.

På grund af kompleksiteten på dette område anbefaler vi, at du drøfter de skattemæssige og regnskabsmæssige konsekvenser med en revisor, skatterådgiver eller anden professionel rådgiver.

GENEREL RISIKOOPLYSNING

Når du handler optioner, kan du blive påført andre risici end dem, der direkte er forbundet med de finansielle instrumenter. Det gælder blandt andet likviditetsrisiko og kreditrisiko. Du kan læse mere om disse risici i Danske Banks generelle risikoplysninger.